

Emilia Bjuggren m. fl. (S)

Stockholms stad måste ta ansvar för att skattepengar inte hamnar i kriminella fickor inom byggbranschen

Enligt det branschgemensamma initiativet Byggmarknadskommisionen misstänks åtta av tio utländska byggföretag bryta mot svenska lagar och avtal. De återfinns ofta som underentreprenörer på byggen, där beställarna är offentliga aktörer. Enbart i Stockholm befinner sig mellan 5 och 30 procent av byggnadsarbetarna illegalt på arbetsplatsen, utan arbetstillstånd.

Byggbranschen lider således av systematiskt fuskande och kriminalitet. Därför anser vi socialdemokrater att staden måste ställa tydliga krav redan vid markanvisningen. Samtliga underentreprenörer involverade i byggprocessen bör ha anställningsvillkor i nivå med kollektivavtal. Vår förhoppning är att vi tillsammans kan motverka att löner och villkor dumpas och att skattepengar går till organiserad brottslighet.

Ett tydligt exempel på social dumpning är det lettiska företaget APM Construction SIA, som var underentreprenör åt flera större svenska byggföretag under 2019 och 2020. Underentreprenören fick anställda att arbeta otillåtet mycket och utan helgersättning. Bolaget betalade ut en lön på endast 67 kronor i timmen, istället för kollektivavtalets 183 kronor.

Därför måste Stockholm stad ta ett större ansvar för att offentliga skattemedel inte hamnar i kriminella fickor. Företag som utnyttjar sina anställda, fuskar med skatter, konkurrerar ut seriösa aktörer och verkar som inkomstkälla för organiserade brottslighet har ingen plats i vår stad. Vi föreslår därför ett flertal åtgärder för att säkra våra skattemedel och skydda stadens byggnadsarbetare:

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag på hur:

- Stadens markanvisningspolicy ska revideras för att tydliggöra byggherrens ansvar och garantera samtliga anställda, även arbetstagare hos underentreprenörer i alla led, kollektivavtalsliknande villkor.
- Stadens markanvisningspolicy ska revideras för att ”Rättvist byggande” eller likvärdiga modeller utgör norm, när hänsyn tas till byggarbetstagarnas arbetsvillkor vid framtagandet av markanvisning.
- Staden vid nya markanvisningsavtal villkorar att byggherrar och underentreprenörer som inte uppfyller överenskomna kriterier gällande kollektivavtalsliknade villkor förläggs med viten.